

**Tijdelijk Fonds Jeugdhulp
Holland Rijnland 2.0**

**Regionaal beleidsteam jeugd
Holland Rijnland
April 2018**

Inhoudsopgave

1. Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp	
1.1 Inleiding	3
1.2 Financiële paragraaf	3
1.3 Inhoudelijke doelstellingen	3
2. Proces van aanvragen, beoordelen en monitoren	
2.1 De aanvraag	5
2.2 Het beoordelingskader	5
2.3 De beoordelingscommissie	7
2.4 Monitoring en verantwoording	7
2.5 Rapportage	7

1. Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp

1.1 Inleiding

De samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland hebben in het najaar van 2016 ingestemd met het instellen van een regionaal fonds, het Tijdelijk Fonds jeugdhulp. Het doel van dit fonds is om de transformatie bij de aanbieders van jeugdhulp te stimuleren. Transformatie bij de zorgaanbieders is belangrijk om een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel te realiseren, waarmee de zorg voor kinderen en gezinnen duurzaam wordt geborgd. Uitgangspunt hierbij is dat er gezamenlijk met andere partijen plannen worden opgesteld en uitgevoerd. In het jaar 2017 is gestart met het toekennen van middelen voor de eerste plannen vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Het afgelopen jaar is in het PHO Maatschappij geconstateerd dat meer gerichte sturing op jeugdhulp wenselijk is. Er is een Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 opgesteld, waarbij één van de opgaven de evaluatie en verdere ontwikkeling van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is.

Het doel van deze notitie is helderheid te verschaffen over de procedure van aanvraag, beoordeling en monitoring voor het jaar 2018 en 2019.

1.2 Inhoudelijke doelstellingen

Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is een tijdelijk middel om zorgaanbieders financieel te ondersteunen bij het transformeren van de jeugdhulp. In het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2019-2019 zijn per pijler sturingsopgaven geformuleerd. Deze sturingsopgaven kunnen verder uitgewerkt worden in plannen die ontstaan vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. De volgende sturingsopgaven worden genoemd:

Pijler 1: Pedagogische civil society:

- Het combineren van algemene voorzieningen met jeugdhulp
- Het realiseren van voldoende en passende huisvesting voor jongeren die uitstromen uit (residentiele) jeugdhulp en behoefte hebben aan woonruimte.

Pijler 2: Basisvoorzieningen:

- In samenwerking met de samenwerkingsverbanden komen tot voldoende, samenhangend aanbod waardoor jeugdigen langer dan nu een betrokkenheid bij de school houden en schooluitval en vrijstelling van leerplicht zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Pijler 4.1: Enkelvoudige ambulante hulp:

- De doorstroom van enkelvoudige ambulante hulp te verminderen, door lokaal meer te investeren in algemene voorzieningen.
- Op flexibele basis kortere tijd zwaardere zorg in te zetten om daarna weer af te kunnen schalen. Dit om langdurige zwaardere zorg te voorkomen.

Pijler 4.2: Meervoudige ambulante hulp:

- Effectieve inzet meervoudige ambulante hulp om verblijf te voorkomen.
- Afschalen richting begeleiding licht met waar nodig flexibel opschalen.
- Verkorten van de doorlooptijd.
- Op flexibele basis kortere tijd zwaardere zorg in te zetten, waardoor verblijf (mogelijk) wordt voorkomen.

Pijler 4.3: Dagbehandeling en dagbesteding:

- In samenwerking met de samenwerkingsverbanden komen tot voldoende, samenhangend aanbod (door ontwikkelen passende zorgarrangementen) waardoor jeugdigen langer dan nu een betrokkenheid bij school houden en

schooluitval en vrijstelling van leerplicht zoveel mogelijk wordt voorkomen of uitgesteld.

- Dagbesteding en dagbehandeling zodanig versterken en/of uitbreiden, om zo 24-uurs opname van de jeugdige te voorkomen en/of verkorten.

Pijler 4.4: Alternatieve verblijfsvormen:

- De inzet van het netwerk, (geschoolde) vrijwilligers of andere vormen van algemene voorzieningen voor respijtzorg nemen toe.
- Er maken meer jeugdigen gebruik van alternatieve verblijfsvormen, ten koste van het aantal jeugdigen wat gebruik maakt van een residentiële/klinische opname.

Pijler 4.5: Verblijf en behandeling:

- Duurzame uitstroom uit 24-uursvoorzieningen neemt toe. Jeugdigen leven niet meer langer dan nodig in een residentiële/klinische 24-uursvoorziening.
- De geboden jeugdhulp in een 24-uursvoorziening neemt toe. Het aantal jongeren wat switcht van de ene voorziening naar de andere neemt significant af. De specialisten leveren hun deskundigheid op de locatie waar het kind verblijft.

1.3 Financiële paragraaf

In deze regio is een groot verschil ontstaan tussen de door het rijk beschikbaar gestelde financiële middelen en de vraag naar jeugdhulp. Dit tekort blijft de komende jaren bestaan. Bij de begrotingsbehandeling 2018 is er besloten om het uitgangspunt van budgetneutraal werken tijdelijk los te laten en voor het jaar 2018 extra budget toe te voegen aan het budget jeugdhulp. In een aantal gemeenten is er besloten om voor de jaren 2019 en 2020 ook extra budget toe te voegen. De TWO Jeugdhulp heeft in de notitie *Prognose uitgaven jeugdhulp 2017 en verder (april 2017)* inzicht gegeven in het verwachte tekort in de periode 2017-2020. Op basis hiervan hebben gemeenten extra middelen beschikbaar gesteld.

Daarnaast is er besloten om binnen de realistische begroting een percentage van in totaal 3% van de post regionale jeugdhulp in de programmabegroting jeugdhulp 2018 Holland Rijnland vrij te maken. Deze gelden worden ingezet voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. Voor het jaar 2018 is er een bedrag van € 1.581.644,00 beschikbaar. Er is een bedrag van € 519.783,00 gereserveerd voor de plannen die vorig jaar zijn opgestart en een doorlooptijd hebben.

Voor het jaar 2019 is er een bedrag gereserveerd van € 936.898,00. Dit bedrag kan met een begrotingswijziging nog aangepast.

Tenslotte hebben we tot het jaar 2019 een bedrag van € 60.307,39 beschikbaar voor het onderdeel Veiligheid. Voorwaarde is dan wel dat de gemeenten Alphen aan de Rijn en Kaag en Braassem akkoord gaan met het project.

2. Proces van aanvragen, beoordelen en monitoren

2.1 De aanvraag

De aanvraag wordt door de zorgaanbieder (1 aanbieder is penvoerder van het project) ingediend op basis van een aanvraagformulier. Door gebruik te maken van een aanvraagformulier kunnen de aanvragen beter met elkaar worden vergeleken en is het voor de aanvrager duidelijk welke informatie wordt gevraagd. Het aanvraagformulier is zo ingericht dat de inspanning voor de aanvrager zo minimaal mogelijk is en de procedure op voorhand geen beletsel vormt voor zelfstandig gevestigde of kleine aanbieders.

2.2 Het beoordelingskader

Aanvragen voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp worden beoordeeld op basis van onderstaand kader:

2.2.1 Alleen gecontracteerde aanbieders kunnen een aanvraag indienen voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Tweemaal per jaar kunnen gecontracteerde aanbieders bij de Tijdelijke Werkorganisatie Jeugdhulp (TWO Jeugdhulp) een aanvraag indienen voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. Omdat de contracten op basis van bestuurlijk aanbesteden worden gesloten, bestaat voor de niet-gecontracteerde aanbieder de mogelijkheid om tweemaal per jaar (januari en juni) aan te sluiten bij de huidige contractering. De openstelling voor het Tijdelijk Fonds wordt aangesloten op de reguliere openstelling van de contractering van de jeugdhulp, zo lang er nog middelen beschikbaar zijn binnen het fonds.

2.2.2 De vraagstukken uit het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 zijn leidend.

Zoals aangegeven is het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp een middel om de transformatie van de jeugdhulp aan te jagen. In de recent opgestelde sturingsplan zijn een aantal sturingsopgaven geformuleerd (zie paragraaf 1.3 van deze notitie). De plannen voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp worden getoetst aan de doelstellingen en opgaven vanuit het sturingsplan.

2.2.3 Looptijd tijdelijke financiering is tot eind inkoopcontract eind 2019.

Om de jeugdhulp te transformeren is er soms extra budget nodig. Uitgangspunt van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is dat het getransformeerde werken niet alleen effect heeft op het project waar de bijdrage voor is aangevraagd, maar ook op de totale geleverde zorg. Het incidentele extra geld vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is bestemd voor anderhalf jaar (einde inkoopcontract). Na dit jaar moet het getransformeerde werken ingebed zijn in de reguliere bedrijfsvoering. Dit leidt ertoe dat de kosten van de zorg omlaaggaan, meer zorg binnen het beschikbare budget kan worden aangeboden of hulp eerder kan worden afgeschaald.

2.2.4 Financiering is bestemd voor directe jeugdhulp

De incidentele extra financiering vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is uitsluitend bedoeld voor kosten die niet opgenomen zijn in de reguliere bekostiging. Samenwerkende aanbieders brengen zelf een deel van hun jeugdhulpproductie in het plan. De bekostiging van deze jeugdhulp (het object van transformatie) loopt via de reguliere bekostiging en facturatie.

2.2.5 Betrekken cliëntenraden en of jeugdigen en ouders.

Bij het opstellen van de plannen wordt het inzichtelijk dat cliëntenraden en of jeugdigen en ouders betrokken zijn bij de ingediende plannen. Hierbij is het met name van belang dat de huidige knelpunten, waar de ouders en of jeugdige momenteel tegenaanlopen,

inzichtelijk worden gemaakt in de plannen. Daarnaast wordt er in de plannen duidelijk gemaakt hoe de cliënttevredenheid wordt gemeten.

2.2.6 Organisaties in ontwikkeling

Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is een tijdelijke financiële prikkel om de transformatie binnen de gehele jeugdhulp aan te jagen. De opdracht de jeugdhulp te transformeren ligt bij alle gecontracteerde aanbieders. De ingediende plannen worden niet als geïsoleerde plannen beoordeeld. Bij de beoordeling wordt meegewogen hoe de organisatie zelf bijdraagt aan de transformatie. Voorbeelden zijn:

- Hoe speelt de organisatie in op de inhoudelijke verandering binnen de jeugdhulp?
- Wordt er een duidelijke verbinding gemaakt met de basisvoorzieningen en de Jeugd- en gezinsteams / wijkteams?
- Hoe draagt de organisatie bij aan op transformatie gerichte ontwikkeling en scholing van medewerkers?
- Op welke manier blijkt uit de toekomstvisie van de organisatie dat er wordt ingespeeld op een structureel dalend beschikbaar budget voor jeugdhulp?

2.2.7 Samenwerking is vereist

Goede jeugdhulpverlening kan niet apart staan van de leefwereld van de jeugdige. Om ervoor te zorgen dat een jeugdige duurzaam uit de jeugdhulp stroomt is het noodzakelijk dat de hulpverlening aansluit bij de leefomgeving van de jeugdige. Uitgangspunt van de visie 'Hart voor de Jeugd' is dat integraal wordt gewerkt vanuit het principe 1Gezin1Plan1Regisseur. Met het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp willen we de samenwerking tussen (jeugd-)hulpaanbieders versterken. Het gaat daarbij om:

- *De verschillende leefdomeinen*

Eén van de uitgangspunten van 'Hart voor de Jeugd' is een integrale werkwijze. Bij een hulpvraag wordt de gehele situatie van een gezin in beeld gebracht. Samenwerking tussen de volwassenhulp of dienstverleningen zoals de participatie, schulphulpverlening en WMO moeten daarom worden versterkt.

- *De basisvoorzieningen*

De samenwerking tussen verloskundigen, voorschoolse opvang, kinderopvang, onderwijs, huisartsen, jeugd- en jongerenwerk, lokale vormen van vrijetijdsbesteding en Centra voor Jeugd en Gezin wordt versterkt, zodat de hulpverlening aansluit op de leefwereld van de jeugdige.

- *Samenwerking tussen de verschillende jeugdaanbieders*

Aanbieders worden aangespoord de samenwerking te zoeken met verschillende disciplines, zodat hulpverlening integraal wordt aangeboden.

- *Samenwerking tussen grote en kleine aanbieders*

De grotere aanbieders worden aangespoord om de samenwerking te zoeken met de kleinere aanbieders, die meer geworteld zijn in het lokale veld en het op- en afschalen van zeer specialistische hulp makkelijk maakt en mogelijk sneller kunnen inspelen op een veranderende vraag.

2.2.8 De maatschappelijke effecten en probleemstelling worden in kaart gebracht.

De zorgaanbieder brengt de probleemstelling in kaart en geeft weer waarom de probleemstelling niet binnen de huidige situatie kan worden opgelost. Met het transformeren van de jeugdhulp worden de volgende maatschappelijke effecten gerealiseerd:

- De jeugdige neemt duurzaam en naar vermogen deel aan de samenleving.

- De levenscyclus van een jeugdige wordt zoveel mogelijk gevolgd. Dit betekent dat ondersteuning en / of hulp zoveel mogelijk binnen de normale leefomgeving van de jeugdige wordt gezocht.

2.3 De beoordelingscommissie

Er wordt een beoordelingscommissie samengesteld met daarin afgevaardigden vanuit de volgende gremia:

- Afgevaardigden vanuit het regionaal beleidsteam jeugd
- Afgevaardigden vanuit de TWO Jeugdhulp
- Afgevaardigden vanuit de cliëntenraden van zorgaanbieders uit de regio Holland Rijnland

Als de beoordeling van het plan dit vereist kan een externe deskundige worden ingeschakeld. Daar waar mogelijk wordt peer-review tussen aanbieders/professionals onderling ingezet in de beoordeling en monitoring van de plannen.

De beoordeling vindt plaats op basis van de in deze notitie in paragraaf 2.2 beschreven criteria. De commissie beoordeelt de aanvraag en kan indien nodig de aanvrager verzoeken de aanvraag aan te vullen of te verduidelijken. Net als bij de aanvraag wordt er voor de beoordeling gebruik gemaakt van een format waarin de beoordelingscriteria zijn opgenomen. Alle aanvragers ontvangen gemotiveerd bericht waarom een aanvraag wel of niet is toegekend. Gehonoreerde aanvragen worden besproken op de overlegtafels om zo te kunnen dienen als 'best practice' en peer-review van aanbieders onderling te bevorderen.

Het PHO Maatschappij, het dagelijks bestuur van Holland Rijnland, de TWO jeugdhulp, de cliëntenraden en het regionaal beleidsteam ontvangen een overzicht van de ingediende aanvragen en de beoordelingen.

2.3.1 Mandaat beoordelingscommissie

Omwille van een efficiënt beoordelingsproces wordt voorgesteld de voorzitter van de beoordelingscommissie mandaat te geven voor het toekennen van de aanvragen. Dit mandaat wordt, na instemming van het PHO Maatschappij, verleend door het dagelijks bestuur van Holland Rijnland.

2.4 Monitoring en verantwoording

Om er voor te zorgen dat verantwoording van de plannen niet leidt tot een onevenwichtige druk op de aanbieders en een onevenredige toename van de administratieve lasten wordt het proces zo veel mogelijk ingebed in de reguliere afspraken. Per plan en per aanbieder worden maatwerkafspraken gemaakt over welk deel van de middelen verantwoording plaats vindt via (reguliere) productie. Ieder plan bevat ten minste twee KPI's (kritieke prestatie-indicatoren) waarmee de voortgang op het plan gemonitord kan worden:

- Een KPI die cijfermatig weergegeven kan worden (tellen)
- Een KPI die meer kwalitatief weergeeft wat er gebeurt (vertellen)

Beide KPI's zijn gerelateerd aan de in het plan opgenomen doelen. Uiteraard mogen er meer KPI's benoemd worden. In overleg met de accounthouder bij de TWO jeugdhulp wordt de wijze van verantwoorden en monitoren opgenomen in een bijlage bij het contract.

Er wordt per kwartaal een (eenvoudige) voortgangsrapportage op de 2 KPI's verwacht. Elementen hieruit worden vervolgens opgenomen in de reguliere kwartaalrapportages, zodat ook gemeenten geïnformeerd blijven.

Voor de plannen, die in 2017 zijn toekend en doorlopen tot eind 2018, wordt een eindrapportage opgesteld n.a.v. het Q4 2018 gesprek tussen de TWO en de zorgaanbieder.

Voor de plannen, die vanaf 2018 worden toegekend en doorlopen tot eind 2019 wordt een eindrapportage opgesteld n.a.v. het Q4 2019 gesprek tussen de TWO en de zorgaanbieder.

2.5 Rapportage

Het regionaal beleidsteam jeugd blijft actief met het op hoofdlijnen monitoren, zo nodig bijsturen van plannen en draagt zorg voor rapportage over de voortgang van de plannen in de kwartaalrapportages. Zij worden geïnformeerd en geadviseerd door de accounthouders van de TWO jeugdhulp en zijn de verbindende schakel met de wethouders.

